

негативнооцінні значення [Баган: 51]. У віртуальній самопрезентації молодь часто обирає нікнейми, що відбивають національно-історичні реалії та культурні надбання, пор.: *файна газдиня, Нічна Купала, Батько наш Бандера, Мавка Лісова, Коза Дереза, Іванка Вишиванка* та ін.

Велике значення має ставлення молоді до проблем, що можуть становити загрозу українській мові (суржикізація, англізація, агресивна маніпулятивність інформаційного простору), адже від позиції юного покоління залежатиме розв'язання цих проблем у майбутньому. Важливо сформувати в нього поважне ставлення до рідної мови, упевненість у необхідності збереження її типологічних ознак на тлі зовнішніх впливів.

Набуло актуальності вивчення девіаційних явищ молодіжного мовлення, зокрема вміння школярів і студентів справлятися з психологічними навантаженнями доби, труднощами спілкування, булінгом та ін. Установлено, що використовувані сучасною українською молоддю «вербальні засоби спонтанного реагування на стресогенні подразники відображають її переважно безвідповідальне ставлення до засобів самовираження, про що свідчить широке вживання ненормативних, стилістично знижених одиниць та обмежене використання традиційних емоційних вигуків, паремій або іронічних висловів. [Баган, Навальна, Істоміна: 24]. Нині маємо сформувати в молоді навички вербальної підтримки, надихання, окреслення позитивної перспективи на лише для заспокоєння друзів, а й для власної психорегуляції.

Виявлення ціннісних, світоглядних, комунікативних орієнтирів сучасної української молоді важливе для усвідомлення динаміки українського суспільства та принципів його самоідентифікації і самопрезентації в умовах глобалізації та зовнішньої загрози цілісності України.

Література

1. Баган М. П. Конотації зоонімів у сучасному молодіжному мовленні і традиційній українській лінгвокультурі: константи і динаміка сприйняття. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія Філологія*. 2021. Вип. 1 (45). С. 51–57.

2. Баган М., Навальна М., Істоміна А. Індивідуальні вербальні коди спонтанної емоційної психорегуляції сучасної української молоді. *PSYCHOLINGUISTICS*. 2022. Вип. 31(2). С. 6–32.

БАРАБАШ Світлана

канд. філол. наук, доцент, м. Київ

ТЕРМІНИ-ЕПОНІМИ ЯК КУЛЬТУРНИЙ ФЕНОМЕН У ВИВЧЕННІ МЕДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ НА ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)

Сучасне українське суспільство потребує впровадження у системі професійної освіти оновленої фахової ділової комунікації. Мовна освіта має

забезпечити професійно орієнтовані компетенції особистості, спрямовані на нинішні потреби держави.

Суть комунікативної функції культури полягає в тому, що люди створюють нові продукти, способи обміну даними. Передача культурної інформації підтримується творчими зусиллями її учасників, зокрема, це оформлення змісту власної свідомості та розуміння інших людей, явищ. Вершинним продуктом культури, який забезпечує комунікацію, є слово.

12 лютого відзначається Міжнародний день науки і гуманізму, або День Дарвіна, суть якого полягає у популяризації науки та заохочення людства до принципів наукового мислення, інтелектуальної хоробрості, наукової цікавості, достовірності.

Важливим аспектом вивчення фахової термінології студентами-медиками є свідоме опанування термінів-епонімів як своєрідним культурним феноменом.

Дослідженням епонімів у лінгвістиці займалися Д. С. Лотте, О. В. Суперанська, О. В. Данильченко, Г. І. Боженар, М. В. Дмитрук, М. М. Закалюжний, Б. П. Михайлишин, Т. І. Панько тощо.

Термін «епонім» має кілька лексичних значень: 1. У давніх афінян – перший з дев'яти архонтів, іменем якого позначався рік. 2. Особа, яка дає чому-небудь своє ім'я. 3 Назва речі, процесу або функції, утворена від імені людини [Великий тлумачний словник сучасної української мови: 354].

Прозивний, або епонім – від гр. «eponimos» – той, що дав чому-небудь своє ім'я. Так називалося слово чи ім'я, яке з власної назви перетворилося на загальну (ксерокс, рентген, десна).

Епонім – це термін, який виражає поняття синдрому, ураження, хірургічної процедури або симптому, що носить ім'я лікаря, який вперше описав даний феномен, або у деяких випадках, імена пацієнтів, у яких вперше було зареєстроване дане захворювання [Segan: 197].

Епоніми можуть мати один або кілька прізвищевих компонентів: синдром Дауна, пазушно-передсердний вузол Кіса-Флека, додаткове ядро окорухового нерва Якубовича, Едінгера, Вестфала.

Моделі творення епонімічних термінів:

- іменник «симптом» + прізвище: симптом Менделя, симптом Брудзинського, симптом Бабинського;

- іменник «синдром» + прізвище: синдром Ісаака, синдром Мюнхгаузена, синдром Рейно;

- іменник «проба» + прізвище: проба Бурденко, проба Ромберга, проба Кумбса;

- іменник «метод» + прізвище: метод Адамса, метод Монта Карла, метод Вірсона;

- іменник «реакція» + прізвище: реакція Кунтса, реакція Манту, реакція Коновалова;

- іменник «хвороба» + прізвище: хвороба Паркінсона, хвороба Боткіна, хвороба Альцгеймера.

Застосування термінів-епонімів сприяє професійному становленню, підвищенню інтелектуального рівня студента-медика, адже в епонімах сконцентрована частина медичної історії, яка пов'язана з визначними постатями у цій галузі. Вивчення епонімів сучасному досліднику дозволяє глибше пізнати історію науки, зрозуміти джерела, на основі яких формуються сучасні морфологічні концепти.

Література

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. і голов. Ред. В. Т. Бусел. Київ; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2007. 1736 с.
2. Segan J. C. The Dictionary of Modern Medicine. New Jersey: Carnforth, 1992. 800 p.

БОНДАРЕВА Олена

д-р. філол. наук, професор, м. Київ

ДИСКУРС ВІЙНИ У ВІДКРИТІЙ АНТОЛОГІЇ СУЧАСНОЇ ДРАМАТУРГІЇ «КОЛЕКЦІЯ ТЕАТРАЛЬНА» ВИДАВНИЦТВА АНЕТТИ АНТОНЕНКО

Якщо сучасні українські театри прагнуть говорити про війну не лише голосами сучасної української драматургії, то у започаткованій Видавництвом Анетти Антоненко ще 2015 року відкритій видавничій серії «Колекція театральна» (про яку докладно можна прочитати у нашій статті [Bondarewa O., Bracki A.]) вони знайдуть для цього адекватний зарубіжний матеріал, присвячений різним війнам, проте об'єднаний спільними філософськими узагальненнями. Також у форматі цієї колекції вже є окремими книжками два видання з сучасними українськими п'єсами про війну.

У зв'язку з тим, що війна сьогодні заторкнула абсолютно всіх українців, світова драма про війну в новітніх українських перекладах набуває особливої актуальності для сучасних українських театрів і глядачів. І тут неважливо, про яку саме війну та у якій країні йдеться у художніх текстах – адже талановиті митці у розмові зі своїми реципієнтами про війну та її осмислення виходять на рівень абстрактних узагальнень, актуальних для різних часів та країн.

У «Колекції театральній» від Видавництва Анетти Антоненко є кілька книжок із п'єсами про війну. Світова драматургія у цьому тематичному реєстрі представлена перекладеними виданнями «Свято заліза» аргентинського драматурга Роберто Арльта, «П'ятдесятиця» британського автора Девіда Едгара, «Пожежі» франко-канадійця ліванського походження Важді Муавада, «Боснійські драми» хорватського драматурга Слободана Шнайдера. Певна проєкція війни, точніше, її тривожне передчуття знаходимо у «Печері філософів» польського драматурга Збігнева Герберта.

Що ж до драматургії української – то «воєнний» дискурс у цій серії розпочато виданням драми Наталки Ворожбит «Погані дороги», реалізованим у 2021 році. 2023 рік ознаменовано друком книги Володимира Рафеєнка «Мобільні хвили буття, або Verbum caro factum est». Варто сподіватися, що цей український